

SENIOR

Biuletyn informacyjny Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów

61-809 Poznań, ul. Św. Marcin 80-82 tel. 618524874, e-mail: biuro@zhp.wlkp.pl

NUMER 177 (02) 2021

LUTY 2021

Warto mieć przy sobie kogoś

kto bez względu na wszystko usiądzie przy Tobie,
złapie Cię za rękę i powie "nie bój się, jestem przy Tobie".

Z okazji Dnia Myśli Braterskiej prawdziwych przyjaciół, trwających
 przy Was również w trudnych życiowych sytuacjach
 życzy prezydium WR KSHiS

1. JUBILEUSZE

- 80 LAT – PWD. KRYSZYNA WOJTKOWIAK ur. 1941 r. w Poznaniu. Do ZHP wstąpiła w 1956 r. – do 68 Drużyny Harcerek w IX Hufcu ZHP Poznań Dębiec. Obecnie jest członkinią **Instruktorskiego Kręgu Seniorów „Dziwiątacy”** w Hufcu ZHP Poznań – Wilda. W swoim kręgu nazywana jest „Królową”.

- 75 LAT – HM. ZDZISŁAWA KACZMAREK ur. 1946 r., członkini **KSHiS Ziemi Kolskiej**. Zawód – nauczycielka. Po złożeniu w 1965 roku Zobowiązania Instruktorstwa pełniła funkcję drużynową na terenie Hufca Kolskiego w latach 1966 – 1975. We wrześniu 1975 roku podjęła pracę w Kłodawie i w tamtejszym Hufcu, aż do jego rozwiązania pełniła funkcje: drużynową i szczerpową (lata 1975–78), następnie z-cy Komendanta Hufca, przewodniczącej Komisji Kształcenia, Hufcowej Komisji Stopni Instruktorstwa, namiestnika Zuchowego, członka Rady Hufca. Była delegatem na VIII Zjazd ZMP.

Pełniła funkcję komendanta obozu międzynarodowego organizowanego przez Komendę Chorągwi Konińskiej. Współorganizowała obozy letnie Hufca Kłodawa. Od roku 2004 należy do Kręgu Seniorów w Kole i do chwili obecnej pełni funkcję księgową Kręgu. Posiada odznaczenia państwowe i harcerskie, m.in.: Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Krzyż „Za Zasługi dla ZHP”, Honorową Złotą Odznakę „Za Zasługi w Rozwoju Konińskiej Chorągwi ZHP”.

NASZE SERDECZNE GRATULACJE I ŻYCZENIA DLA JUBILATEK - PREZYDIUM WIELKOPOLSKIEJ RADY KSH i S

2. RELACJE

DRUHNY I DRUHOWIE – Seniorzy harcerscy jak zwykle nie zawiedli i w ramach obecnych, ograniczonych pandemią okoliczności świętowali i w tym roku **rocznicę wybuchu Powstania Wielkopolskiego** – już sto drugą!. Wiele kręgów przesała bardzo obszerne sprawozdania z tych obchodów wraz ze zdjęciami – gdyby je wszystkie umieścić w SENIORZE, miały on ponad 30 stron.

Postanowiliśmy więc, aby żaden z kręgów brakiem jego relacji nie został urażony - podsumować w tym numerze nasze seniorskie działania rocznicowe. Wszystkie otrzymane relacje i zdjęcia przekazane zostały do Komendy Chorągwi Wlkp. oraz do Komisji Historycznej tej Chorągwi.

Wielkopolscy seniorzy ZHP w dniach 27 i 28 grudnia 2020 r. w małych grupach, w maseczkach (zgodnie z wytycznymi Rady Naczelnej ZHP i Naczelniczki ZHP) zapalali znicze i składali wiązanki kwiatów pod pomnikami Powstańców Wielkopolskich, pomnikami Bohaterów Walk o Niepodległość, pomnikami Poległych Harcerzy oraz innymi upamiętniającym bohaterstwo poległych w walkach o niepodległość naszej ojczyzny. Znicze zapalano również na grobach Powstańców Wlkp. na cmentarzach m.in. w Poznaniu, Miejskiej Górcie, Kościanie, Luboniu, Żabikowie, Ostrowie Wlkp., Trzemesznie, Lusowie Bardzo ciekawie rocznicę wybuchu Powstania Wielkopolskiego uczcili członkowie i sympatycy Kręgu Seniorów 10 PDH z Poznania - w dniu 26.12.2020 r. - w 102 rocznicę przyjazdu do Poznania Jana Ignacego Paderewskiego odbyli rajd w okolicach Dziewiczej Góry, w lasach wokół wsi Potasze. Według „zaleceń” Marszałka Województwa Wielkopolskiego Marka Woźniaka przeszli obowiązkowe 1918 kroków (i znacznie więcej). Raid ten ze względu na uczestnictwo 3 pokoleń nazwali „Rajdem Pamięci” informując uczestników o intencjach tego spotkania.

Jubileusz Kręgu Instruktorskiego Seniorów im. Szarych Szeregów w Ostrowie Wielkopolskim -

Krąg Instruktorów Seniorów im. Szarych Szeregów w Ostrowie Wlkp. obchodzi jubileusz 40-lecia swojej działalności. Zrzesza instruktorów harcerskich, którzy nadal aktywnie działają na polu harcerskiej służby. Dnia 12.01.1981 r. odbyła się zbiórka instruktorów harcerskich, inaugurująca działalność Kręgu Instruktorskiego działającego przy Komendzie Hufca ZHP w Ostrowie Wielkopolskim. Pierwsze oficjalne spotkanie instruktorów odbyło się w sali Klubu Sportowego "Stal" w Ostrowie Wlkp. przy ulicy Kaliskiej, w obecności Komendanta Hufca -

hm. Urszuli Janoty. Pierwszymi założycielami Kręgu byli: hm. Jerzy Biegański – Komendant Kręgu (funkcję tę pełnił przez 27 lat), hm. Daniela Olkiewicz – zastępca Komendanta Kręgu (drużna „Danusia” dożyła 100 lat, a funkcję zastępcy pełniła przez 39 lat, pierwsza Komendantka żeńskiego Hufca ZHP Ostrów Wlkp.), hm. Andrzej Kornaszewski – zastępca Komendanta Kręgu, członkowie Rady Kręgu: hm. Maria Kornaszewska-Stawik, hm. Marian Grześczyk (członek Szarych Szeregów, więziony w obozie koncentracyjnym, zebrał najwięcej pamiątek i materiałów historycznych dotyczących początków ostrowskiego harcerstwa, z których korzystamy do dzisiaj), hm. Tadeusz Wange (członek Szarych Szeregów), hm. Marcin Kierzyński, hm. Henryk Matuszczak, hm. Tadeusz Stawik, phm. Tadeusz Frąszczak (w kolejnych latach pełnił funkcję Komendanta Hufca Ostrów Wlkp.).

Na pierwszej zbiórce, było obecnych 27 instruktorów, którzy zadeklarowali swoją przynależność do Kręgu. Dzisiaj z dziesięciu pionierów – założycieli Kręgu jest tylko z nami druż hm. Tadeusz Wange. Obecnie Krąg liczy (stan na 12 styczeń 2021) – 14 członków zwyczajnych (w tym 4 członków tworzy Radę Kręgu, m.in.: hm. Wiesława Klimowicz – z-ca Komendanta Kręgu, hm. Włodzimierz Mieloch –

z-ca Komendanta Kręgu, hm. Jan Czerwiński - skarbnik), 2 członków wspierających, razem 16 osób. Jest po równo 7 druhen i 7 drułów, w tym w stopniach instruktorskich; 11 – harcistrzów (m.in.; Maria Ratajczyk, Maria Ewiak, Aleksandra Biegańska, Halina Herwich-Mikołajczak, Bogusława Michalska) 1 – podharcistrz (Krzysztof Kaczmarek), 2 – przewodników (Genowefa Wróblewska, Krzysztof Maik). Ostrowski Krąg Instruktorów Seniorów im. Szarych Szeregów w obecnym roku (2021) swojej działalności jest jednym z najstarszych nieprzerwanie działających kręgów instruktorskich zrzeszających od samego powstania, instruktorów seniorów w Polsce. Ze statystyk wynika, że w składzie członków Kręgu było i jest najwięcej instruktorów, którzy w swojej służbie pełnili funkcje Komendantów Hufców (ostrowskiego jak i okolicznych). Przez 40 lat działalności, funkcję Komendanta Kręgu pełniło 3 instruktorów. Działalność instruktorów należących do kręgu to z jednej strony aktywizowanie samych siebie, ale również służba na rzecz lokalnej społeczności harcerskiej. Często bywa tak, że jedno z drugim wzajemnie się przenika, co stanowi dodatkową wartość działalności kręgu. Wielkopolscy seniorzy harcerscy stanowią najliczniejszą i najaktywniejszą grupę w Polsce, a jednym z aktywniejszych ośrodków na mapie Polski jest właśnie Ostrow Wielkopolski. Działalność kręgów seniorów to różnego rodzaju zbiórki, spotkania i zloty będące okazją do wspomnień, ale również dające możliwość wymiany doświadczeń i prezentacji swoich bieżących działań. Działania te często koncentrują się właśnie na gromadzeniu pamiątek historycznych i pielęgnowaniu historii lokalnego harcerstwa. Na tym polu ostrowscy seniorzy zdecydowanie wiodą prym. To z jednej strony zasługa lokalnych władz – zarówno samorządowych jak i harcerskich, stwarzających seniorom warunki do aktywnego działania. Przykładem tego jest np. ostrowska Izba Tradycji Ostrowskiego Harcerstwa na ul. Staszica, która powstała przy pełnym zaangażowaniu samych seniorów, tworzących Komisję Historyczną Hufca, a kierowaną przez hm. Zbysława Jeżewskiego. Ostrowscy seniorzy należą do Wspólnoty Skulskiej, która sprawuje opiekę nad jedynym w Polsce Mauzoleum Pamięci Harcerstwa w Skulsku. Wspólnota ta daje seniorom możliwość pracy w obszarze harcerskiego wychowania duchowego. Krąg równie aktywnie współuczestniczy w pracy Wielkopolskiej Rady Kręgów Starszyny Harcerskiej i Seniorów. Harcerstwo skutecznie łączy pokolenia, dlatego też seniorzy włączają się w organizację imprez dla zuchów i harcerzy – tak było m.in. podczas tegorocznego Złazu Hufca, kiedy to Krąg im. Szarych Szeregów współorganizował jedną z tras rajdu. Instruktorzy Kręgu współtworzyli i byli inicjatorami pierwszej w historii Muzeum Miasta Ostrowa Wlkp., Sali Pamięci Ostrowskiego Harcerstwa, jak

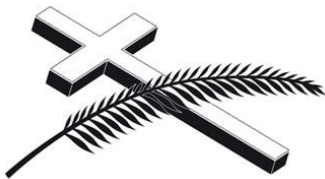

również brali udział w organizacji kilku czasowych wystaw poświęconych m.in. 100-leciu ostrowskiego i wielkopolskiego harcerstwa. Miejscem częstych spotkań ostrowskich seniorów jest Stanica Harcerska „Zielona Polana” na Piaskach-Szczygliczce w Ostrowie Wielkopolskim. To tam, co roku odbywa się m.in. akcja „Na sportowo – na wesoło, aktywnie i zdrowo” będąca okazją do zmagania ruchowych. Z kolei okazją do wykazania się umiejętnościami kulinarnymi są coroczne majówki w plenerze. Od lat dużą popularnością cieszą się samochodowe Rajdy w

Nieznane, w ostatnim czasie poszerzone również o formułę rowerową. Ale Stanica Harcerska to dla całej społeczności harcerskiej nie tylko miejsce spotkań, ale i pole służby – obiekt ten wymaga ciągłej pracy porządkowej, czy remontowej, a na tym polu seniorzy okazują się niezastąpieni, służąc często młodym ludziom wiedzą, doświadczeniem i przykładem. Instruktorzy z Kręgu

Seniorów systematycznie opiekują się kopcem-pomnikiem upamiętniającym pierwszego Komendanta Hufca ZHP w Ostrowie Wlkp. ks. hm. Lecha Ziemskiego „Siwy Sokół”. Ponadto instruktorzy brali udział w akcji sadzenia dębów wokół stancy oraz obsadzają kwiatami na wiosnę, okoliczny teren pomnika. Co roku do tradycji należą organizowane specjalne uroczyste zbiórki, jak: „Marzanna”, „Wigilia Kręgu” oraz „Jajeczko Wielkanocne”. W Dniu Zadusznych, instruktorzy odwiedzają ostrowskie cmentarze i groby instruktorów i harcerzy, składają znicze wraz ze specjalnie wydrukowanymi chorągiewkami pamięci. Biorą udział w uroczystościach państwowych, odwiedzając miejsca pamięci narodowej, wyjeżdżają we wrześniu każdego roku, wraz z innymi powiatowymi delegacjami na uroczystości upamiętniające mord w Winiarach, Bitwę nad Bzurą do Łęczycy oraz Kampinosu. Organizują spotkania i uroczystości związane z Powstaniem Wielkopolskim i Warszawskim. Krąg posiada własną stronę internetową; czuwaj.blogspot.com ,którą prowadzi hm. Włodzimierz Mieloch. Pracą Kręgu im. Szarych Szeregów od 2014 r. kieruje hm. Maciej Maśliński - zastąpił na tej funkcji hm. Krystynę Sufryd, która zbyt wcześnie odeszła na wieczną wartę (była Komendantką Hufca ZHP w Ostrowie Wlkp.). Stan członków KIS im. Szarych Szeregów w Ostrowie Wlkp. na dn. 12.01.2021 r.: hm. Biegańska Aleksandra, hm. Czerwiński Jan, hm. Ewiak Maria, hm. Herwich-Mikołajczak Halina, hm. Jeżewski Zbysław, phm. Kaczmarek Krzysztof, hm. Klimowicz Wiesława, pwd. Maik Krzysztof , hm. Maśliński Maciej, hm. Michalska Bogusława, hm. Mieloch Włodzimierz, hm. Ratajczyk Maria, hm. Wange Tadeusz, pwd. Wróblewska Genowefa.

hm. M. Maśliński, hm. D. Potasznik, hm. W. Mieloch

Dnia 20 stycznia 2021 r. odprowadziliśmy na *Wieczną Wartę* **hm. Władysława Szymańskiego**, zmarłego **dnia 6 stycznia 2021 r.** w wieku 79 lat - od 2009 r. **komendanta Kręgu Seniorów ZHP w Słupcy**. Druh Władek do ZHP wstąpił w 1948 r. w Zagórowie, a w 1949 r. złożył obietnicę zuchową. W 1957 r. złożył On przyrzeczenie

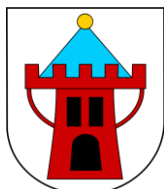

harcerskie i zdobył kolejno stopnie przewodnika (1962), podharcmistra (1964) i harcmistrza (1966). Jak wynika z Jego karty służby, druh Władek pełnił następujące funkcje w ZHP: drużynowy w latach 1960-62, szczerpowy -Akademicki Szczep „Żaczek” w Poznaniu (1962-64), Komendant Hufca ZHP Słupca (1964-66), z-ca Komendanta Hufca Słupca (1966-68), przewodniczący Komisji Rewizyjnej Hufca –wielokrotnie w latach 1968-2006, członek Centralnej Komisji Rewizyjnej (1981-1990), przewodniczący Rady Chorągwi Konińskiej, z-ca Rady Chorągwi Wlkp. (1981-1990). Był drużynowym, komendantem, oboźnym na wielu obozach harcerskich, organizatorem wielu akcji programowych i akcji nieobozowego lata. Był stałym uczestnikiem Konferencji Wyborczych Hufca Słupca i hufcowych Zjazdów Wyborczych, a także Konferencji Sprawozdawczo – Wyborczych Chorągwi Poznańskiej, Konińskiej i Wielkopolskiej ZHP, uczestniczył w siedmiu Zjazdach ZHP. W swoim Kręgu Seniorów współredagował kronikę zdjęciową, był rzecznikiem prasowym Kręgu i prowadził jego stronę internetową www.hksslupca.pl. Był autorem od 2000 do 2010 roku zeszytów „Wydarzenia w Harcerskim Kręgu Seniorów w Słupcy”. Jego działalność zawodowa to nauczycielstwo, od 1960 r. był członkiem Związku Nauczycielstwa Polskiego, z ramienia którego pełnił wiele odpowiedzialnych funkcji. Był również radnym w gminie Łądek i gminie Słupca. Druh Władysław ofiarnie udzielał się społecznie m.in. w Słupeckim Towarzystwie Kulturalnym, był sekretarzem kwartalnika „Wiadomości Słupeckie” i „Zeszytów Słupeckich”, pisał artykuły prezentujące twórców - amatorów, organizował imprezy kulturalne i wycieczki dla członków i sympatyków Towarzystwa do teatrów, kin, muzeów, miejsc związanych z polską historią, a także wycieczki poza granice kraju. Współpracował z Komendą Wspólnoty Kręgów Seniorów ZHP im. Ks. hm. A. Bogdańskiego w Skulsku oraz wieloma organizacjami społecznymi Słupcy i Konina takimi jak ZNP, Caritas, PTTK, OSP. Był inicjatorem utworzenia Uniwersytetu III wieku w Słupcy, organizatorem plenerów malarskich i renowacji cmentarza parafialnego w Słupcy. Hm. Szymański publikował artykuły w „Przeglądzie Wielkopolskim”, „Kronikach Wielkopolskich”, „Przeglądzie Katolickim”, „Gazecie Słupeckiej”, „Kurierze Słupeckim”. Był stałym autorem tekstów ukazujących się na stronie internetowej Wydziału Seniorów i Starszyny Harcerskiej GK ZHP oraz w niniejszym Biuletynie „SENIOR”. Bardzo będzie nam brakowało Jego barwnych opisów i zdjęć z rozmaitych wydarzeń, w których uczestniczył i które organizował. Odznaczony został m.in. Krzyżem Kawalerskim OOP, Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Lilijką Seniorów i **Złotym Krzyżem „Za Zasługi dla ZHP”**, którego nie zdążył odebrać. W ostatniej drodze druhowi Władkowi towarzyszyło wiele osób, w tym z ZHP m.in. Komendant Chorągwi Wlkp. hm. Tomasz Kujaczyński, z-ca Komendanta hm. Kinga Pelec, z-ca Przewodniczącego Naczelnego Sądu Harcerskiego hm. Janina Nowaczyk, członek Centralnej Komisji Rewizyjnej ZHP hm. Andrzej Przybyła, komendant Hufca ZHP Konin hm. Michał Kałużny, komendant Hufca ZHP Turek hm. Robert Chmielewski, członkowie prezydium WRK KSH i S hm. Paweł Napieralski, hm. Gabriela Jaskulska, phm. Barbara Król i hm. Aleksander Sekulski oraz komendant Wspólnoty Seniorów ZHP w Skulsku phm. Jerzy Lipiński, a także liczne delegacje członków kręgów Seniorów z Czerwonaka, Gniezna, Konina, Mogilna, Słupcy, Trzemeszna, Wrześni oraz z Poznania – Szóstacy, Dziewiątacy, 10 PDH i OWAR. Po mszy św. w kaplicy na słupeckim cmentarzu w kondukcje za sztandarami i proporcami harcerskimi – w tym za proporcem WR KSH i S ruszyła duża grupa druchen i druhów. Smutną uroczystość poprowadził proboszcz ks. Prałat Hieronim Szczepaniak, po czym Komendant Chorągwi Wlkp. ZHP wręczył córce Druha Władka - Magdalenie nie odebrany wcześniej z powodu pandemii, a przyznany śp. Druhowi Złoty Krzyż „Za zasługi dla ZHP”. Hm. Władysława Szymańskiego pożegnał ze wzruszeniem w imieniu ZHP hm. Paweł Napieralski. Głos zabrali też przedstawiciele Szkoły Podstawowej w Kotuni, w której dh Władek był dyrektorem, przedstawiciel Caritasu pan Jan Gorzkowski oraz pani Teresa Więckowska - przewodnicząca Słupeckiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego. Po złożeniu wiązanek kwiatów i zapaleniu zniczy seniorzy harcerscy pod przewodnictwem hm. Bogumiła Olejniczaka

zaśpiewali „Modlitwę harcerską” oraz „Bratnie słowo”. Dziękujemy druhom z KSH ze Słupcy z hm. Andrzejem Wolskim, dzięki którym wszyscy seniorzy mogli ogrzać się ciepłym napojem w jednorazowym kubku oraz kawałkiem babki, również w jednorazowym opakowaniu.

phm.Barbara Król

3. Z KART HISTORII

KRĄG IKSH KOŚCIAN - MŁODZIEŻ W STRAŻY POŻARNEJ - VI część. HARCERZE W OSP KOŚCIAN – ZAJĘCIA. Dużą wagę przykładano w pracy Szczepu do sportu, i jakkolwiek zawody strażackie nie były głównym celem pracy, to udział w nich był ważny, a trafie-nie do grupy sportowej (już wyselekcjonowanej) było powodem do dumy. Sport był stałym elementem pracy szczepu. Udział w biegach przełajowych, rozgrywki w piłkę nożną pomiędzy zastępami o tytuł mistrza Szczepu. Uczestniczo w imprezach środowiskowych. Dużą rolę odgrywała turystyka i nie brakowało nas w wielu znaczących imprezach, ale też i organizowano je. Koszty imprez (wypożyczenie sprzętu, ubezpieczenie, wyżywienie) zapewniano z funduszu Szczepu, pochodzącego z nagród, składek i prac zarobkowych. Obok sportu wiele uwagi poświęcano pracom społecznie użytecznym wykonywanym na rzecz środowiska. Dużo było owych prac, ale wobec ogromu podejmowanych działań w Szczepie, ważne były w ostateczności nawiązywane kontakty, sympatie, wzajemne zobowiązania, umożliwiające zabezpieczenie środków działania dla własnych harcerzy. Był też czas na dobrą zabawę we współpracy z innymi drużynami. Ważny był udział, i to z sukcesami, w konkursach krajowych jak np. „Tworzymy Powszechny Front Przeciwożarowy”, „Wiosna – lato bez pożarów”. Dobrą stroną pracy harcerskich drużyn specjalnościowych jest nie zasklepanie się w ramach jednej specjalizacji, ale szerszy obszar zadań. W pracy szczepu przyjęto, że ochronie przeciwpożarowej poświęcona będzie co druga zbiórka. Okazję do ciekawych form pracy stwarzało już przygotowanie do przyrzeczenia harcerskiego przy pomniku harcerzy ofiar II Wojny Światowej. Decyzją Komendy Hufca harcerze strażacy dostali pomnik pod opiekę. W ramach wychowania Patriotycznego harcerze – strażacy co roku wystawiali warty honorowe w miejscach pamięci narodowej. Niektóre ze zbiórek były poświęcone na poznawanie historii walk zbrojnych (wojny światowe, powstania). Corocznie odbywało się spotkanie z weteranami walk i weteranami służby pożarniczej. Sporo dobrej, pouczającej i pożytecznej zabawy było przy zdobywaniu sprawności harcerskich. Do najpopularniejszych wśród pożarników należały sprawności „Strażaka” i „Sanitariusza” (co było zrozumiałe) oraz „Turysty”.

phm. Piotr P. Bielicki – st. bryg. w st. sp.

Moje wędrówki - 2013r. Gruzja – część IV i ostatnia. Kuchnia gruzińska. W ostatnią noc pobytu w Gruzji przewodnik zaprosił nas na kolację -Suprę, która może trwać nawet kilka godzin. Na stole postawiono wina, przystawki, sosy i pasty. Tomada -prowadzący rozmowę i wznoszący toasty spełnia swoją powinność Dania donoszą w miarę potrzeb, a półmiski są uzupełniane systematycznie. Tomada jest ciągle aktywny. Kuchnia gruzińska to wyraziste smaki, dużo warzyw, sera, orzechów włoskich i przypraw. Sos: adżila – ostry w smaku, z papryki czerwonej, czosnku i ziół, saciwi -pasta z orzechów z przyprawami, tkemal -sos ze śliwek z przyprawami. Przystawki: chaczapur i-placek z serem, jak dodamy jajko będzie to adżaruli,

dodatek fasoli -powstaje labiani. Gruziński chleb przypomina gruby naleśnik, najlepiej smakuje świeży, prosto z piekarni. Placki z mąki kukurydzianej z serem to mczadi. Placek z zawiniętym bakłażanem i pastą orzechową to badżari. Sałatka z czerwonych buraków, szpinaku i z pastą orzechową topchali. Zaczęto podawać dania główne: gęstą zupę gulaszową -charczo i zupę z warzyw na wołownię, potem kudberi-placek z mięsem, kurczak tabaka smażony w ziołach, lubio-gulasz z fasoli, tolma-gołąbki w liściach winogron, czanochi-zapiekanke warzywno - mięsną, czachochbielii -kurczaka z pomidorami, chinkali-pierogi nadziewane z rosółem. Minęła godzina czwarta nad ranem - Tomada przeszedł na gruziński, zaczęliśmy degustować desery: czurchel - bakalie w masie winogronowej z miodem, gosiniaki-wafelki miodowo orzechowe. O godzinie dziewiątej zakończyliśmy degustację win, bo Tomada zasnął. Potem szybki prysznic, regeneracja, lotnisko, sen w samolocie, przylot do Polski i obiad z najcudowniejszą potrawą na świecie-kotletem schabowym z kapustą i polskim piwem. WITAJ POLSKO!

dh. Zdzisław Firlej

25 LAT POWROTU ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO DO ŚWIATOWEJ ORGANIZACJI RUCHU SKAUTOWEGO – WOSM.

17 stycznia 1996 roku do Głównej Kwatery ZHP przyszedł telegram wysłany ze Światowego Biura Skautowego w Genewie o treści „witajcie na pokładzie !” ...

W tym dniu Związek Harcerstwa Polskiego po prawie pół wieku nieobecności, powrócił do światowej rodziny skautowej. Starania o ponowną obecność w skautingu prowadzone były od 1989 roku. Przeszliśmy długą drogę... zanim na mundurach harcerzek i harcerzy ZHP pojawiły się znowu skautowe lilijki. Od konferencji światowej w Paryżu w 1990 roku , gdzie delegacja ZHP mogła się pojawić jedynie w składzie delegacji ... austriackiej, do Oslo w lipcu 1996 roku, gdzie wspólnie z przewodniczącym ZHP Stefanem Mirowskim odebrałem certyfikat przynależności Związku Harcerstwa Polskiego do Światowej Organizacji Ruchu Skautowego. Od wizyt jako „adept” skautingu m.in. w Danii w 1991 roku do Światowego Jamboree Skautowego w 1999/2000 r w Chile, po raz pierwszy jako uznana organizacja skautowa. W ciągu następnych lat ZHP znakomicie umacniało swoją pozycję w skautingu. Kolejne jamboree, konferencje, spotkania, zloty a przede wszystkim codzienne braterstwo drużyn i instruktorów ze skautkami i skautami całego świata. ZHP jest teraz liczącą się organizacją skautową w Europie i na świecie. Dzisiaj, przypominając lata 1990-2000 i powrót ZHP do skautowej rodziny, przypomnę osoby, które wykonywały najważniejszą pracę w skautowej dyplomacji – komisarki i komisarzy zagranicznych ZHP z tego okresu; Teresa Tarkowska, Halina Jankowska, Ewa Lachiewicz, Marian Mischczuk, Jacek Smura i Piotr Borys. Miałem wielką przyjemność i zaszczyt wspólnie z nimi, z przewodniczącymi ZHP, z wieloma instruktorkami i instruktorami Związku, odpowiadać za spełnienie naszych planów i harcerskich marzeń naszych i naszych poprzedników.

Czuwaj ! Ryszard Paćłowski - Naczelnik ZHP 1990-2000. /faceboock/

Wiedziecie, że w jednym z poznańskich kościołów jest kopia słynnej piety Michała Anioła? Co więcej posłużyła ona za wzorec do rekonstrukcji uszkodzonego rzymskiego oryginału! Rzeźba znajduje się w neoromańskim kościele Matki Bożej Bolesnej na Łazarzu. Jego budowę ukończono w 1901 r. W czasie okupacji był to jeden z dwóch czynnych kościołów w stolicy Wielkopolski, a na plebanii przy kościele przetrzymywano abpa Walentego Dymka. W świątyni możemy podziwiać kopię słynnej piety Michała Anioła, wyrzeźbionej przez mistrza w latach 1498-1500. Poznańską pietę wykonano na początku XX

wieku z marmuru włoskiego i uchodzi ona za najwierniejszą i najlepiej wykonaną kopię dzieła mistrza renesansu. Świadczyć może o tym fakt, że posłużyła ona za wzorec do rekonstrukcji uszkodzonego rzymskiego oryginału, kiedy w 1972 r. niezrównoważony psychicznie australijski Węgier poważnie uszkodził rzeźbę Michała Anioła, stojącą w bazylice św. Piotra.
Internet - miastopoznaj.pl

4. KOMUNIKATY

Po podjęciu przez Naczelny Sąd Harcerski uchwał w sprawie wykładni Statutu ZHP i przez Centralną Komisję Rewizyjną decyzji w sprawie unieważnienia dwóch punktów uchwały Rady Naczelnej z 13 grudnia 2020 roku, stało się jasne, że wcześniejsze zakończenie kadencji władz naczelnych ZHP wybranych na zjeździe w grudniu 2017 roku będzie wymagało uprzedniego podjęcia przez zjazd nadzwyczajny ZHP uchwały dotyczącej skrócenia kadencji władz naczelnych.

Uchwała ta, aby została przyjęta, będzie musiała uzyskać większość 2/3 ważnie oddanych głosów i wprowadzi do Statutu ZHP rozwiązanie epizodyczne, umożliwiające skrócenie obecnej kadencji władz naczelnych.

Obydwoje w dalszym ciągu uważamy, że rozwiązanie zakładające zjazd zwykły wcześniej niż w grudniu 2021 roku, jest rozwiązaniem, które w obecnej sytuacji jest dla ZHP najlepsze. Dlatego Główna Kwatera ZHP przyjęła dzisiaj dwie uchwały – w pierwszej z nich, odwołując zwołany przez GK ZHP na 23-24 stycznia br. zjazd nadzwyczajny dla odwołania wszystkich władz naczelnych, a w drugiej – zwołując na 6-7 marca 2021 r. XLII Zjazd Nadzwyczajny ZHP dla skrócenia kadencji władz naczelnych.

Podjęcie takiej decyzji otworzy drogę do zjazdu zwykłego ZHP, który będzie mógł obradować latem br.

hm. Dariusz Supeł - Przewodniczący ZHP

hm. Anna Nowosad - Naczelniczka ZHP

Druhny i Druhowie! Na stronie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu został zamieszczony PAKIET szkoleniowy SENIORA. Zawiera materiały (tj. film szkoleniowy, materiał szkoleniowy i prezentację) na następujące tematy:

1. Pozyskiwanie środków finansowych na realizację projektów.
2. Narzędzia do prowadzenia spotkań on-line.
3. Trening pamięci.
4. Aktywność fizyczna.
5. Wsparcie seniorów w czasie epidemii.

oraz „Zeszytnik aktywności senioralnej”, który jest zbiorem zadań mających na celu poprawę jakości funkcji poznawczych takich jak pamięć i koncentracja.

Zachęcam do zapoznania się: <https://rops.poznan.pl/pakiet-seniora/>

Być może będzie to inspiracja lub gotowy materiał do wykorzystania na zbiórkach Kręgów!

Czuwaj!

hm. Magdalena Drótkowska

komendantka Kręgu Starszyny Harcerskiej i Seniorów
im. ks. Józefa Poniatowskiego ze Śmigła

Od redakcji: hm. Drótkowska chętnie pomoże w razie potrzeby i wyraziła zgodę na podanie swojego numeru telefonu: 603-875-796 i maila: magda.drot@wp.pl

5. Z ŻAŁOBNEJ KARTY:

W dnia **19 grudnia 2020 r.** w wieku 73 lat na wieczną wartę odeszła **pwd. Grażyna Bosa**, członkini **Kręgu Starszyny Harcerskiej i Seniorów im. księcia Józefa Poniatowskiego w Śmiglu**. Delegacja Kręgu wraz z poczem sztandarowym pożegnała Ją dnia 23 grudnia 2020 r. na cmentarzu parafialnym w Śmiglu.

Druh Longin Bąk - ur. 1930 r. w Koninie, członek **KS ZHP "Warta" w Koninie**, którego jubileusz 90-lecia świętowaliśmy w „SENIORZE” nr 175 (12) z grudnia 2020 r. odszedł na Wieczną Wartę dnia **21 grudnia 2020 r.**

W dniu **28 grudnia 2020** roku odszedł na Wieczną Wartę w wieku 88 lat **hm. Aleksander Anioła**. W naszej pamięci pozostanie na zawsze jako człowiek skromny, serdeczny, miły i pracowity. Swoje znaczne umiejętności zawodowe meblarza przekazywał młodzieży w modelarstwie lotniczym i ruchu zachowym. W bogatej biografii harcerskiej pełnił kolejno funkcje drużynowego gromad zachowych (1957-61, a następnie namiestnika przy VI Hufcu Harcerzy Poznań-Winiary (1958-60). Prowadził też hufcowe kolonie zachowe. W kolejnych latach

sprawował funkcje namiestnika zuchowego w Hufcu ZHP Poznań Stare-Miasto (1962-66). Działając w ruchu zuchowym zdobywał kolejne stopnie instruktorskie, a w 1964 roku rozkazem Komendanta Chorągwi Wielkopolskiej ZHP otrzymał stopień harcmistrza. Kierując kołem modelarskim przy Poznańskiej Fabryce Mebli wychował ponad trzystu wspaniałych modelarzy głównie lotniczych. Tę pasję przekazywał przez organizowane festyny i wspaniałe Złazy Latawcowe nie tylko meblarzy ale również Gromad Zuchowych na lotnisku w Kobylnicy. W latach senioralnych był członkiem Kręgu Seniorów Harcerskich „Jedynkarze” przy Hufcu Poznań Stare Miasto (1983-2002) a następnie **KSH „Szóstaków” przy Hufcu Poznań Jeżyce** (2005-2020). Ciepłe wspomnienia o nim pozostaną w sercach wszystkich, których spotkał na swej bogatej w czyny drodze życia.

Dnia 1 stycznia 2021 r. w wieku 89 lat odszedł na Wieczną Wartę **dh Tadeusz Najderek**, członek **Kręgu Seniorów Harcerskich „Szóstacy” im. T. Kościuszki przy Hufcu ZHP Poznań-Jeżyce**. W czasie okupacji niemieckiej poznał działające w konspiracji na terenie Naramowic ugrupowanie Szarych Szeregów Poznań-Północ. Po wyzwoleniu został członkiem 110 Drużyny Harcerskiej im. Stanisława Sedlaczka na Naramowicach w VI Hufcu ZHP Poznań-Winiary. W 1947 r. na obozie VI Hufca ZHP w Jarnottówku k/Głuchołaz złożył przyrzeczenie harcerskie. Za aktywność przy budowie Domu Harcerza na Winiarach został nagrodzony

Listem Gratulacyjnym Głównej Kwatery ZHP w dniu obchodów 70-lecia zorganizowanych przez Hufiec ZHP Poznań-Jeżyce w 2018 r. Dh Tadeusz Najderek od 2003 r. był członkiem KSH „Szóstacy”. W 2011 r. został członkiem Rady Kręgu pełniąc funkcję kwatermistrza.

Hm. Jan Barwicki urodził się 1 marca 1935 r. w Poznaniu. Członkiem ZHP został w marcu 1946 r. W dniu 31.05.1974 r. otrzymał nominację na stopień przewodnika, w 1976 r. na stopień podharcmistrza, w 1980 r. na stopień harcmistrza. Przez wszystkie lata instruktorskiej służby pełnił w chodzieskim hufcu wiele odpowiedzialnych funkcji, z których wywiązywał się wzorowo. Przede wszystkim był drużynowym w szczepie harcerskim przy SP nr 3 w Chodzieży. Z jego drużyny wyszło wielu bardzo dobrych instruktorów, którzy decydowali przez wiele lat o hufcu ZHP w Chodzieży. Przez ostatnie 10 lat

Komendantką chodzieskiego hufca była jego harcerska wychowanka drużna harcmistrzynie Maja Poznańska. Oprócz funkcji drużynowego przez wiele kadencji był Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej Hufca. Pełnił także funkcję kierownika referatu HSPS, kwatermistrza Hufca oraz członka Komendy Hufca. Był założycielem **Instruktorskiego Kręgu Seniora w Chodzieży**, któremu poświęcił się całkowicie i funkcję tę pełnił do roku 2012. Kilka kadencji pracował w Sądzie Harcerskim Chorągwi Wielkopolskiej ZHP wykorzystując swoją wiedzę i ogromne doświadczenie harcerskie. Tę działalność zakończył w listopadzie 2014 r. ze względu na problemy zdrowotne, które go nie omijały. Był doskonałym wzorem dla młodych pokoleń instruktorów harcerskich. Zmarł w dniu **8 stycznia 2021 r.** w szpitalu powiatowym w Chodzieży. Pogrzeb odbył się w dniu 21.01.2021 na Cmentarzu Komunalnym w Poznaniu – Junikowo.

Dnia 6 stycznia 2021 r. w wieku 79 lat odszedł na *Wieczną Wartę* **hm. Władysław Szymański**, od 2009 r. do śmierci **komendant Kręgu Seniorów ZHP w Słupcy** – str. 5 niniejszego Biuletynu „SENIOR”.

Dnia **8 stycznia 2021 roku**, na wieczną wartę odszedł czynny instruktor Hufca ZHP Mosina – śp. **hm. BRONISŁAW NOWAK**. Druh w tym roku ukończyłby 78 lat. Obecnie mieszkał i działał w Czapurach. Druh Nowak w szeregi ZHP wstąpił w roku 1949. Stopień przewodnika otrzymał w 1962 r., podharc mistrza w 1964, a harc mistrza w 1973 r. Służbę harcerską pełnił jako drużynowy 96 PDH Poznań-Dębiec (1960-61), drużynowy 17 PDH Poznań-Wilda (1961-63), szczepowy I Szczepu w Szkole Podst. Nr 5 KH Wilda (1962-63), instruktor KH Poznań-Wilda (1964-68), drużynowy 40 PDH KH Poznań - Stare Miasto (1968-81), kierownik Wydziału KCh. Poznańskiej ZHP (1976-81), komendant Hufca ZHP „Piast” Poznań – Stare Miasto 1981-89, instruktor KCh. Poznańskiej/Wlkp. ZHP (1990 - 2000), zastępca komendanta Chorągwi Wielkopolskiej 2000-2010 a w latach 2015-2018 drużynowy 14 Drużyny Harcerskiej „LEŚNI”. To właśnie między innymi dzięki druhowi środowisko Leśnych ponownie odrodziło się w Czapurach i okolicy. Hm. Bronisław Nowak był odznaczony między innymi: Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem „ Za Zasługi dla ZHP” oraz Listem Pochwalnym Naczelnika ZHP dla drużynowych. Pogrzeb dh. BRONKA odbył się w dniu 20 stycznia br. na cmentarzu w Czapurach. Pożegnali GO przyjaciele, sąsiedzi oraz duża grupa czynnych i byłych instruktorów ZHP, którzy współpracowali z Nim w służbie harcerskiej.

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI

**Jak by nie bolało,
Jak by nie było trudno,
Musimy dać z siebie teraz
jeszcze więcej dobra...
Nie możemy się poddać,
nie możemy zawieść...**

WYDAWCA BIULETYNU

ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO DOKONYWANIA SKRÓTÓW I KOREKTY

NADSYŁANYCH TEKSTÓW I NIE BIERZE ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ICH TREŚĆ.

REDAKTOR PROWADZĄCY i OPRACOWANIE TECHNICZNE: phm. BARBARA KRÓL,

WYDAWCA: hm. PAWEŁ NAPIERAŁSKI DRUK: KH POZNAŃ-GRUNWALD